ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Д-р ПЕТЪР БЕРОН”

4650, с.Бирково, общ. Велинград, обл. Пазарджик

e-mail: 1301610@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....

МУСА ЧОЛАКОВ

Директор на ОУ“Д-р П. Берон“- с. Биркова

ПРОГРАМА

за осигуряване на обща подкрепа на личностното развитие

на учениците

за учебната 2022/2023 година

I. ОСНОВНИ ИДЕИ

След семейството училището е значим фактор във формирането на личността и в изграждането на нови ролеви отношения. Училището поставя пред децата реални изисквания да взаимодействат, да се трудят, да се съобразяват, да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Училището има своите значими функции да подпомогне порастващото дете да открие и развие своята индивидуалност; да осигури среда, в която ученикът да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността.

Училището като институция изгражда позитивен организационен климат, създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Училището самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика, за изграждане на позитивен организационен климат, за утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на Училищната общност, които се базират на идеите и принципите на приобщаващото образование.

II. ОБЩАТА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на ученика в училището съобразно индивидуалните му потребности.

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

- Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- Допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона;
- Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- Кариерно ориентиране на учениците;
- Занимания по интереси;
- Библиотечно-информационно обслужване;
- Грижа за здравето;
- Поощряване с морални и материални награди;
- Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Дейности за превенция на обучителните затруднения;

1. Екипната работа между учителите включва

1.1. Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата и учениците - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа. /съгласно чл. 179 от ЗПУО/

1.2. Провеждане на регулярни срещи за:

-преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на дете или ученик;

- набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за отделни деца и ученици.

2. Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа. Потребностите от допълнителното обучение се определят от учителя по предмета и координатора, а за учениците със специални образователни потребности – от екипа за подкрепа за личностно развитие. Допълнителното обучение може да се провежда както от учител по предмета, така и от друг учител в същата предметна област.

3. Допълнителното консултиране по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се предоставя от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година. Директорът на училището утвърждава график в началото на учебната година в който се определя приемно време и място на всеки учител, поставя се на видно място в сградата на училището и се публикува на интернет-страницата на училището. Класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране по учебните предмети. Времето за допълнително консултиране е част от работното време на учителите.

4. Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда /съгласно чл. 180 от ЗПУО/.

4.1. Информирането се отнася до:

- институциите в системата на предучилищното и училищното образование и висшето образование и реда и условията за прием на ученици и студенти;
- динамиката и потребностите на пазара на труда.

4.2. Консултирането е насочено към:

- разкриване на интереси, нагласи и мотивация за избора на образование и професия;
- формиране на умения за планиране на учебното и личното време;
- формиране на умения за планиране на кариерното развитие;
- решаване на вътрешни и външни конфликти, свързани с възможностите за образователна, професионална и личностна реализация.

4.3. Индивидуалната и груповата работа се осъществява за:

- подобряване на мотивацията на учениците за учене;
- провеждане на интерактивни упражнения по кариерно ориентиране;
- провеждане на дискусии с ученици и родители по теми, свързани с избора на образование, професия и работа;
- провеждане на тренинги с ученици за формиране на умения за вземане на решения и търсене на работа.

5. Заниманията по интереси включват:

- Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство;

- Изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

- Обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85 от ЗПУО.

- Заниманията по интереси се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други.

6. Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация. /съгласно чл. 182 от ЗПУО/.

Училищната библиотека предоставя универсална информация чрез различни по тип, вид, тематика, език документални източници.

Училищната библиотека формира в учениците култура и умения за търсене и ползване на информация, изгражда навици за непрекъснато самообразование, подтиква към креативност, подпомага достъпа до културни и образователни събития, мотивира личностното израстване и гражданската отговорност.

7. Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми, свързани със здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ и други. /съгласно чл. 183 от ЗПУО/.

8. Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училището.

Директорът на институцията след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за учениците. /съгласно чл. 184, ал. 1 ,4 от ЗПУО/

9. Основно училище „Д-р Петър Берон“ осъществява **дейности по превенция на тормоза и насилието,** както и **дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение**, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

9.1. Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от училищната общност и включват /съгласно чл. 185 от ЗПУО/:

- изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;
- разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа;
- партньорство с родителите;
- дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

9.2. Училището определя видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които включват /съгласно чл. 186, ал. 1 от ЗПУО/:

- обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
- използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
- консултиране на детето или ученика с координатора на екипа за подкрепа на личностното развитие;
- насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
- индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество).
- участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището.

10. Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на отделни ученици в дейности като:

- допълнително обучение по учебни предмети;

- консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

Дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се предоставят след обсъждане на информацията от входните равнища по учебни предмети, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюдението на развитието на отделни деца или ученици, които срещат затруднения в обучението. За целите на обсъждането се използват:

- сведения от педагогически специалисти за силните страни на децата и учениците;
- сведения от педагогически специалисти за наличие на възможни рискови фактори в средата на тези деца или ученици;

Обсъждането на цялата информация се прави от педагогическите специалисти, които работят с ученика, като за резултатите от обсъждането се уведомява родителят.

Въз основа на обсъждането за отделни ученици се определят дейности от общата подкрепа за личностно развитие за целите на превенцията на обучителните затруднения. Въз основа на обсъждането се определят тези ученици, на които е необходимо да се извърши оценка на индивидуалните им потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Класният ръководител запознава родителя с предприетите конкретни мерки и го информира за резултатите от изпълнението им. В случаите когато ученик получава обща подкрепа и не се отчита напредък в развитието му в рамките на три месеца, класният ръководител на ученика, запознават родителя за необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности.

III. ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Оценката на индивидуалните потребности се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие, утвърден със заповед на директора на Средно училище „Св.св.Кирил и Методий“ за конкретен ученик – със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания за всяка учебна година съгласно Чл.187 от ЗПУО.

Определеният от директора екип за подкрепа на личностно развитие на ученика, извършва оценка на индивидуалните му потребности съгласно изискванията на Раздел I, Глава трета от Наредбата за приобщаващото образование.

Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището /чл.188 от ЗПУО/.

Екипът за подкрепа за личностно развитие изработва план за подкрепа, изготвен за всеки конкретен ученик съгласно чл. 189, ал.3 от ЗПУО. За конкретни дейности от плана за подкрепа при необходимост могат да бъдат привличани външни за училището специалисти.

Планът за подкрепа се разработва за ученик /чл. 187, ал. 2 ЗПУО/ съгласно изискванията на чл.82 от Наредбата за приобщаващото образование.

Родителят, представителят на ученика или лицето, което полага грижи за ученика, се запознава с плана за подкрепа на ученика, като му се предоставя копие от него. Родителят е длъжен да оказва съдействие за изпълнението на плана за подкрепа на ученика.

При наличие на трима и повече ученици в паралелка със специални образователни потребности и/или когато учениците със специални образователни потребности в паралелката са с комплексни потребности вследствие на емоционално-поведенчески проблеми при разстройство от аутистичния спектър или при друго увреждане, нарушение или заболяване, нуждаещи се от допълнителна подкрепа за личностно развитие се осигурява помощник на учителя за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в чл.114 от Наредбата за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение.

Екипът за подкрепа на личностно развитие извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай /съгласно чл.189, ал.4 от ЗПУО/

Допълнителната подкрепа за личностно развитие според вида си е краткосрочна или дългосрочна.

Краткосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на ученика се предоставя за определено време в процеса на училищното образование, като:

- за ученици със специални образователни потребности обхваща период от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование;
- за ученици в риск обхваща времето на планираните дейности за работа по конкретния случай, която се осъществява в училище в сътрудничество с отделите за закрила на детето
- за ученици с изявени дарби обхваща период от минимум една учебна година;
- за ученици с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечението на детето или ученика. При необходимост срокът й се удължава в зависимост от здравословното състояние на детето или ученика.

Дългосрочна е подкрепата, която обхваща повече от един етап от степента на образование или е за целия период на обучение на ученика в училището.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие на **ученици със специални образователни потребности, деца с хронични заболявания, деца в риск** включва:

- работа с ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

IV.ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

А. Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.

1.Обмяна на информация, опит и добри практики между преподавателите и другите педагогически специалисти.

Срок: постоянен
Отг.: Всички учители и кл. ръководители

2.Изготвяне на програми за развитие на учениците с обучителни трудности.

Срок: X. 2022 г.
Отг. Всички учители и кл. ръководители

Б. Дейности, свързани с допълнително обучение на учениците.

1. Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

Срок: Постоянен
Отг.: Всички учители по предмети

В. Дейности, свързани с кариерно ориентиране на учениците.

1. Осигуряване на подходящи информационни материали за учениците от IV и VII клас.

Срок: постоянен
Отг.: Класни ръководители, комисия.

2. Провеждане на ролеви игри и решаване на казуси на тема „ Моята работа“ с учениците от IV, VII.клас

Отг.:Класни ръководители

3. Провеждане на беседи с външни гости. Покана на родители на ученици с различни професии в ЧК за учениците от VII клас

Срок: постоянен
Отг.: Класни ръководители

Г. Дейности, свързани със занимания по интереси.

1. Обмяна на информация между учителите, родителите и учениците за установяване интересите на учениците.

Срок: Постоянен
Отг.: Класни ръководители,

2. Създаване на клубове по интереси по наредбата за приобщаващо образование

Срок: Постоянен
Отг.: Всички учители

3.Организиране на допълнителни културни, спортни и др. дейности и инициативи от Ученическия парламент.

Срок: Постоянен
Отг.: Ученически парламент

4.Включване на учениците в извънкласни дейности и мероприятия - тържества, конкурси, състезания, концерти.

Срок: Постоянен
Отг.: Всички учители

Д. Дейности, свързани с библиотечно - информационно обслужване.

1. Осигуряване на достъп до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Срок: Постоянен
Отг.: Светлана Ямакова

Е. Дейности, свързани с грижа за здравето на учениците.

1.Осигуряване на медицинско лице в училище.

Срок: Постоянен
Отг. Директор

2.Осигуряване на сигурна и безопасна материална база.

Срок: Постоянен
Отг.: Директор

3.Провеждане на беседи по здравни теми, свързани с превенция и здравословен начин на живот.

Срок: Постоянен
Отг.: Мед. сестра, класни ръководители

4.Провеждане на тематични инструктажи - начален, периодичен, инструктаж при зимни условия и др.
.

Срок: Постоянен
Отг.: Класни ръководители

5.Включване на учениците в спортни дейности и мероприятия - турнири, състезания, кросове.

Срок: Постоянен
Отг.: Учители по ФВС

Ж.Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди.

1. Награждаване с грамоти и сертификати за отличен успех, високи постижения и принос към развитието на училището.

Срок: Постоянен
Отг.: Директор

2. Материални награди за високи постижения на отделни ученици.

Срок: Постоянен
Отг.: Директор

3. Избор и награждаване на Клас на годината.

Срок: Постоянен
Отг.: Учители

И. Дейности, свързани с превенция на насилието.

1. Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз насилие и ученици с агресивно поведение.

Срок: Постоянен
Отг.: Координационен съвет

2. Попълване и анализ на анкети за насилието и тормоза в училище.

Срок: Постоянен
Отг.: Класни ръководители , Координационен съвет

3. Разговори с родителите и осигуряване на своевременна психологическа подкрепа на ученици в риск.

Срок: Постоянен
Отг.: класни ръководители

4. Своевременно прилагане на санкции в случаи на насилие.

Срок: Постоянен
Отг.: кл. ръководители

5. Ангажиране на Ученическия съвет в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото:

- Организиране и провеждане на училищни мероприятия;
- Провеждане на тематични игри и беседи;
- Спортни мероприятия

Срок: Постоянен
Отг.Ученически парламент

6. Диагностициране на климата в класа и на груповите взаимоотношения. Подпомагане на учениците при решаването на конфликти и създаване на отношения, основани на толерантност, приемане и разбирателство.

Срок: Постоянен
Отг.: класни ръководители

7. Работа на Координационния съвет при случаи на тормоз/ насилие. Периодично разглеждане на случаите.

Срок: Постоянен
Отг.: Координационен съвет

8. Включване на родителите към различни съвместни дейности с цел установяването на добър диалог и отношения на доверие между ученици, родители и учители.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители

9. Съвместна работа с Дирекция за социално подпомагане, Детска педагогическа стая, IV РПУ - и други институции.

Срок: Постоянен

Отг.: Директор, зам.директор

Й. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.

1. Създаване на клубове и групови занимания по интереси .

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

2. Провеждане на тематични училищни конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на учениците.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

3. Създаване на добра практика за зачитане на напредъка и успехите на учениците – награди, грамоти.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

4. Осигуряване на консултации по отделните учебни предмети.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

5. Събиране на информация за ученици в риск от отпадане и изготвяне на план за личностна подкрепа.

Срок: Постоянен

Отг.: Координатор, учители от ЕПЛР,кл. ръководители

6. Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

7. Индивидуална подкрепа(наставничество) на ученика от личност, която той уважава.

Срок: Постоянен

Отг.: класни ръководители

8 Включване на ученика в дейности в полза на класа или училището, съобразено с неговите желания и възможности.

Срок: Постоянен

Отг.: класни ръководители

9. Осигуряване на условия за включване на ученици с проблемно поведение в дейности и инициативи, основани на подхода „връстници обучават връстници“.

Срок: Постоянен

Отг.: класни ръководители

10.Налагане на наказания на учениците с проблемно поведение, съгласно ЗПУО.

Срок: Постоянен

Отг.: Директор, Класни ръководители

К.Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

1. Наблюдение на учениците и провеждане на ранна диагностика на учениците от 1 клас с цел ранно разпознаване на обучителни затруднения при учениците.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

2. Определяне със заповед на директора координатор за организиране на процеса за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

срок: м. септември

Отг.: Директор

3. Диагностициране на проблемни области на учениците с обучителни затруднения.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители,

4. Събиране и предаване на Координатора на информация за трудно успяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа.

Срок: Постоянен

Отг.: Координатор, учители

5. Координатора предлага на директора за утвърждаване съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците в случай на потребност от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

6. Установените екипи осигуряват консултации по предмети, психологическа и социална подкрепа на нуждаещите се ученици.

Срок: Постоянен

Отг.: Екипи за подкрепа на личностно развитие

7. Координатора координира работата с родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, включително по отношение включването му в работата на екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика.

Срок: Постоянен

Отг.: Координиращ екип, учители

8. Координатора координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа за личностно развитие.

Срок: Постоянен

Отг.: Координатор

9. Координатора съхранява документите на всеки ученик, за което е формиран и работи екип за подкрепа за личностно развитие.

Срок: Постоянен

Отг.: Координатор

10. След приключване на втория учебен срок на съответната учебна година Координатора изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад -анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището.

Срок: VII.2023

Отг. Координатор, директор